

Stortingsvalg 2009:

Hva vil stortingspartiene gjøre med rovdyrpolitikken?

I forkant av høstens valgkamp presenterer vi her stortingspartienes programformuleringer om de neste 4 års rovdyrforvaltning. Kilden er partienes valgprogram 2009-2013.

ÅSMUND YSTAD
aksjonen@rovdyr.org

FRP sier nei til ulv

Av endringer fra forrige stortingsvalg er det verdt å merke seg at Fremskrittspartiet ikke lenger ønsker ulv i Norge og dermed inntar samme posisjon som Senterpartiet. De samme partiene har også klare programformuleringer om lettelsener i nødvergebestemmelsene og nødverge for hunder.

Levedyktige bestander, i Norge eller Skandinavia?

I Rovdyrblad nr. 1-2009 skrev vi om Folkeaksjonens henvendelse til de politiske partiene om bruken av begrepet levedyktige bestander. I partienes utkast til valgprogram opererte flere partier med mål om levedyktige bestander i Norge. Det viktige for oss i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk var å vise at slike formuleringer var i strid med rovviltforliket fra 2004 som har som mål å sikre levedyktige bestander i Skandinavia. To partier, Høyre og Kristelig folkeparti har tatt dette til etterretning og fjernet alle formuleringer om levedyktige bestander i Norge. Men to partier, Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, går nok en gang til valg med et mål om levedyktige bestander/rovdyrstammer i Norge. Vår kommentar til det er at enten ønsker disse partiene å ha en åpning for å øke bestandsmålene for store rovdyr i Norge, ellers så skriver de noe de ikke mener. Begge deler er lite tillitsvekkende.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at partienes programformuleringer her presenteres i alfabetisk rekkefølge.

ARBEIDERPARTIET

Arbeiderpartiet vil:

- ha levedyktige rovdyrstammer i Norge, og utøve en aktiv og målrettet rovdyrforvaltning slik at konfliktnivået blir redusert. Vi vil ha gode erstatningsordninger.
- utforme rovdyrpolitikken slik at eksistensgrunnlaget for samiske næringer sikres.

FREMSKRITTSPARTIET

Fremskrittspartiet ønsker et rikt plante- og dyreliv i Norge. Det bør søkes opprettholdt en bestand av jerv, bjørn og gaupe.

Forvaltningen av denne må skje lokalt der en har forutsetning for å vurdere situasjonen, og derfor må prioriterte rovdyrsoner avvikles. Nødvergeretten bør også omfatte hund som direkte angripes av rovdyr. I tillegg må nødvergeretten gjelde når rovdyr kommer inn på innmark og ikke lar seg skremme bort, samt at det bør legges samme tolkning til grunn for benyttelse av nødvergeretten overfor bjørn, som det er for andre rovdyr.

Fremskrittspartiet vil:

- Oppheve prioriterte rovdyrsoner.
- Opprettholde lokal forvaltning av vilt.
- La lokale myndigheter ha ansvaret for rovdyrforvaltningen.
- At grensekryssende rovdyr regnes med i den norske bestandsmålingen.
- Hunder må omhandles av nødvergeretten.
- At det må pålegges staten å gi full erstatning til grunneiere, næringsdrivende eller andre som lider tap som følge av statens overordnede rovviltforvaltning.
- At det innføres kvotejakt der hvor dette ikke truer den totale bestandens overlevelse.

HØYRE

Norge skal sikre overlevelsen av de fire store rovdyrne, bjørn, ulv, gaupe og jerv, og kongeørn. Bestandenes levedyktighet skal vurderes på skandinavisk nivå. Rettigheter som går tapt som følge av rovdyrpolitikken, må erstattes fullt ut. Mulighetene for en felles forvaltning med tilstøtende regioner i våre naboland bør utredes, og det må bli lettere å få tillatelse til å ta ut skadedyr.

KRISTELIG FOLKEPARTI

Kristelig Folkeparti

De fire store rovdyrartene bjørn, ulv, jerv og gaupe må forvaltes slik at vi tar vår del av ansvaret for å sikre levedyktige bestander av disse, i tråd med tidligere bredt forlik i Stortinget. Rovdyrforvaltningen må basere seg på lokal kompetanse, kunnskap om dyrenes adferd og levemønster. Følelse av utrygghet i enkelte områder må imidlertid tas på alvor. Det må sikres tilstrekkelige midler til registrering av rovdyrbestanden. En viktig del av forvaltningen er uttak av skadedyr, og hindre at de store rovdyra etablerer bestand utenfor kjerneområdene. Midlene til forebyggende og konfliktdempende tiltak bør økes. Bønder som lider husdyrtap på grunn av store rovdyr, må få gode erstatningsordninger. Det må gjennomføres omstillingstiltak i landbruket til andre driftsformer i de mest rovdyrberørte områder.

Krf vil:

- sikre levedyktige bestander av de fire store rovdyrartene, men vurdere om nødvergebestemmelse er dekkende, og om disse skal utvides til å gjelde ved direkte rovdyrangrep på jakthunder og husdyr på innmark.

SENTERPARTIET

Senterpartiet vil:

- Arbeide for internasjonalt samarbeid når det gjelder sikring av levedyktig bestand. Bernkonvensjonen åpner for at "kontraherende" parter (land) kan samarbeide.
- Ha egne norske bestander av jerv, bjørn, ørn og gaupe, men størrelsen på disse må kunne reguleres ut fra lokale hensyn, slik at det ikke blir ulemper for beiting og annen bruk av utmarka.
- Ikke ha ynglinger av ulv i Norge på lik linje med innvandra arter som for eksempel mårhund og villsvin.
- Ha maks fem årlige ynglinger av bjørn og maks femten årlige ynglinger av jerv.
- Redusere bestandsmålet som er vedtatt for bjørn.
- Ikke ha forvaltningsområder som kjerneområder eller soner, dvs. kunstige inndelinger på kart. Praktiseringa av soneringspolitikken har vist at dette ikke fungerer.
- Greie ut følgene som rovvilt har for endret livskvalitet hos innbyggerne, og for økonomien til enkeltpersoner, næringer, bygdesamfunn, kommuner og fylker.
- Gi Mattilsynet rett til inngripen i henhold til viltloven.
- At staten skal ha det økonomiske ansvaret ved felling av rovvilt.
- Styrke lokal og folkevalgt myndighet i den praktiske rovviltforvaltninga.
- At samisk og skogfinsk kultur ikke må forringes på grunn av for stort antall rovvilt.
- Sikre nødvendige bevilgninger til forebyggende tiltak og erstatninger for alle utmarksnæringer.
- Åpne for effektivt uttak av skadedyr selv om de regionale bestandsmåla ikke er nådd.
- Ha en sterkere nødvergerett som gjelder alle arter, også ved angrep på hund. Ta ut rovvilt som oppholder seg i bebygde områder.

- Ha ei bedre bestandsregistrering. Det må utarbeides årlige estimat av faktisk bestand som skal ligge til grunn for forvaltninga, i tillegg til minimum dokumentert forekomst. Alt rovvilt i Norge må telle med i bestandsregistrering og måloppnåelse.
- Sikre økonomisk kompensasjon for enkeltpersoner, lokalsamfunn og næringsdrivende som blir berørt.

SOSIALISTISK VENSTREPARTI

SVs mål er å sikre levedyktige bestander av de fire store rovdyrartene i norsk natur. Samtidig er det viktig at miljøvennlig kjøtt- og melkeproduksjon basert på utmarksbeite opprettholdes. Myndighetene, i samarbeid med næringen, har ansvaret for å sikre at denne kombinasjonen kan være mulig.

VENSTRE

For å redusere konflikt mellom husdyr og rovvilt trengs forutsigbar politikk og større lokal forankring. I den grad rovdyr og dyrehold ikke lar seg forene, må Norges forpliktelser til å opprettholde levedyktige rovviltstammer gå foran, kombinert med økonomisk kompensasjon til næringsdrivende som blir berørt.

Venstre vil:

- Sikre levedyktige bestander av de fem store rovviltartene (jerv, ulv, bjørn, gaupe, kongeørn).
- Bruke økonomisk stimulans for å redusere sauehold i områder der ulven yngler.
- Gi erstatning for tapte beitedyr på en måte som stimulerer forebygging av tap.

Naturvernforbundet vil ha hundremillionersgave fra Miljøverndepartementet

Norges Naturvernforbund (NNV) foreslår at det skal bygges et miljøhus i Bjørnvika, gjerne som gave til organisasjonens kommende 100-årsjubileum i 2014. Dette skriver NNVs leder Lars Haltbrekken i en e-post til statssekretær Heidi Sørensen (SV) i Miljøverndepartementet (MD). Heidi

Sørensen er for øvrig tidligere leder i NNV. I anledning hundreårsdagen ønsker vi oss et eget kontorbygg med absolutt nullutslipp, i Operaens umiddelbare nærhet og med gangavstand til Stortinget, skriver NNV til MD. Til NTB uttaler Lars Haltbrekken at NNV

ønsker seg et slikt hus, men at de ikke har kapasitet til å realisere et slikt prosjekt selv. Derfor håper de at andre vil bygge hus til dem. NNV ønsker en tomt på 5-800 kvadratmeter med et bygg med 6-10 etasjer med kontorplass for 150 personer pluss konferansesenter for inntil 300, overnattingsmuligheter og økologisk bar. Arkitektonisk bør bygget gjenspeile eieren, Norges Naturvernforbund!

Lars Haltbrekken ønsker seg et eget stasbygg i Bjørnvika og mener statssekretær Heidi Sørensen og Miljøverndepartementet kan betale.

Jeg er med i Folkeaksjonen!

FOTO: SVEINUNG UDDU YSTAD

For meg er det helt naturlig å være medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Jeg er glad i naturen og viltet vårt – og mener at det er helt påkrevet at vi får en ny rovdyrpolitikk. Det er fanatiske og usakelige argumenter vi møter – og det burde være en selvfølge at jegere og folk som er glad i naturen, dyrelivet og landet vårt melder seg inn. Tidligere var jeg medlem og satt mange år i representantskapet i WWF. Men jeg var og er så imot den rovdyrpolitikken de står for, derfor meldte jeg meg ut av WWF og inn i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Jan Erik Blom, Oslo

Eg meiner rovviltbestandane er større enn naudsynt for å sikra artane, og at Folkeaksjonen bidreg sakleg og konstruktivt i rovviltdebatten. Beitenæringa har fått store konsekvensar av rovviltpolitikken. Men rovviltforvaltning fører også med seg fleire problem, både for ei god total naturforvaltning og for folk som bur der rovviltet etablerer seg eller på anna måte har tilknytning til utmarka. Alt dette er Folkeaksjonen god til å synleggjera!

Veronika Seim Bech, Vik i Sogn

FOTO: LAILA HOFF

Jeg tror ikke ting blir forandret av å ikke engasjere seg. Vi kan leve med rovdyr, men da må ikke bestandene bli for store. Bestandsregistrering og rovdyrforvaltning i Nordland er jo et kapittel for seg. Som oldelsjente i Hattfjelldal, mener jeg at sauehold og drift av kulturlandskapet er det som gjør vår bygd til en perle i forhold til «glesbygden» i Nord-Sverige.

Ellen Hoff Krutådal, Hattfjelldal